

rana, kjer je predaval, je bila natlačena profesorjev, dijakov in odličnjakov iz mesta, ki so prišli poslušat učenjaka o novi vedi. In predavanje je popolnoma zadostilo njih pričakovanju, z ogromnim navdušenjem so vsi pritrjevali govorniku.

S PRAŠKE RAZSTAVE: VHOD K ODDELKU PRAŠKEGA MESTA

Ko je bival v Odesi, je dokončal Bogišić važen spis, ki je zanj zbiral gradivo že v dvorni knjižnici na Dunaju: „Pisani zakoni na slovenskem jugu. I. Zakoni, izdani najvišom zakonodavnem vlašču u samostalnim državam“. (Izdala Jugoslavenska Akademija v Zagrebu l. 1872.)

Že ko je bil na Dunaju, je predlagal Bogišić Jugoslovanski Akademiji, da bi izdajala vire jugoslovanske pravne zgodovine; da bi se to veliko podjetje izvedlo kritično in znanstveno, je predlagal Bogišić dalje, da se predvsem sestavi bibliografski popis celotne vsebine. Akademija je sprejela oba predloga in poverila to nalogu Bogišiću. Ta je nabral gradivo za navedeno knjigo že 1867. leta na Dunaju; ker je pa bil nato odtrgan od znanstvenega delovanja, ko je bil prestavljen v Vojško Granico, je šele sedaj v Odesi pripravil gradivo za tisk. Programatizirani so bili širje zvezki, in sicer:

1. zakoni, izdani najvišom vlasti samostalnih političkih tvorova (zakoni narodov, koji dopriješe do nekog stepena medjunarodne individualnosti vsaj za neko vreme, str. 4.);

2. opis radnje manjih zakonotvornih krugova, kao što su zakoni manjih pojedinih predjela, municipija, otoka, općina, korporacija;

3. zakoni, izdani vlastima i organima obiju crkava;

4. zakoni, namijenjeni pojedinim zemljama i predijelima od inorodnog zakonodavca.

Kot „Slovanski jug“ označuje Bogišić dežele: Bolgarsko, Srbijo, Hum (pozneje Hercegovino), Zeto (pozneje Črno goro), Dubrovnik, Poljico, Hrvatsko.

„A gdje su političke individualnosti u zemljama Slovenacâ?“ pitati će možda čitalac (tako piše dalje). „One bjehu isključene iz ovoga prvoga otsjeka, da i ne navodimo druge uzroke, već za to što držimo, da svi do sada poznati zakoni, koji istekoše iz naj-

više zakonodarne vlasti u Štajerskoj, Koruškoj, Kranjskoj i Gorici, i po svojstvima i po porjeklu njihovu, pristaju najbolje u označeni u predgovoru četvrti otsjek ovoga opisa.“¹⁾ (Konec.)

¹⁾ Str. 4. Žalibog, do danes še ne izšli, ker je Bogišić izdal le I. del nameravanega podjetja.

